

Az elévülés nem alku tárgya

A Kúria kimondta: az elévülés megszakításának okait nem lehet szerződéssel bővíteni.

Egy friss kúriai döntés újra ráirányította a figyelmet arra, hogy a Polgári Törvénykönyv (Ptk.) által meghatározott elévülési szabályok milyen határokat szabnak a felek szerződési szabadságának. Az ügy középpontjában az a kérdés állt, hogy egy fizetési meghagyásból perré alakult eljárásban jogos volt-e az elévülésre való hivatkozás, ha a felek korábban másként állapodtak meg.

Az érintett szerződésben ugyanis az szerepelt, hogy bármelyik fél által a másiknak megküldött fizetési felszólítás megszakítja az elévülést.

A Ptk. viszont **nem sorolja a fizetési felszólítást az elévülést megszakító okok közé.** A felperes arra hivatkozott, hogy a törvény nem tiltja kifejezetten további okok meghatározását, így a felek akár saját szabályt is alkothatnának ebben a kérdésben.

A Kúriának tehát azt kellett eldöntenie, hogy az elévülésre vonatkozó rendelkezések diszpozitívak-e, azaz a felek által szabadon módosíthatók, vagy épp ellenkezőleg – kőgensek, és nem lehet tőlük eltérni.

A Kúria szerint, bár a Ptk. alapelve, hogy a felek egyező akarattal eltérhetnek a kötelmi szabályoktól, ez csak a jogokra és kötelezettségekre vonatkozó rendelkezések esetén igaz. Az elévülés viszont túlmutat ezen: nem a felek jogviszonyának részleteit szabályozza, hanem az alanyi jog érvényesíthetőségét – vagyis azt, meddig lehet bírósághoz fordulni.

Ezért az elévülés nem „szerződéses kérdés”, hanem a polgári jog alapintézménye, amelyet csak törvény határozhat meg.

A Kúria kifejtette: ha a felek szabadon változtathatnák az elévülés megszakításának okait, azzal kilépnének a polgári jog rendszeréből, és az igényérvényesítés biztonsága is sérülne.

Összegezve tehát a felek az elévülés rendelkezéseit szerződésben nem írhatják felül, azt nem egészíthetik ki és abból nem hagyhatnak el bizonyos rendelkezéseket!